

Raadsvoorstel

Agendapunt: 13

Onderwerp

nota weerstandsvermogen en risicomanagement

Datum voorstel

26 januari 2011

Datum raadsvergadering

15 maart 2011

Bijlagen

Ter inzage

nota weerstandsvermogen en risicomanagement (reeds in bezit - definitieve versie is aangepast conform erratum uitgereikt in commissie AZ)

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement gemeente Goirle wordt eerst een uitleg gegeven van de belangrijkste begrippen, daarna komen het wettelijk kader en de doelstellingen aan bod.

Vervolgens volgen een opzet van de weerstandscapaciteit en een berekening van het weerstandsvermogen.

Tevens wordt uitgelegd wat risicomanagement inhoudt en wat de doelstellingen zijn en zijn de risico's gekwantificeerd.

Tenslotte worden de uitkomsten van de risico's gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. De conclusie is dat de weerstandscapaciteit voldoende is om de risico's te kunnen opvangen.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?

Voor u ligt de nota weerstandsvermogen en risicomanagement. Deze nota vloeit voort uit de "Financiële verordening gemeente Goirle". Artikel 212 van de Gemeentewet geeft aan de raad de opdracht om bij verordeningen de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast te stellen. Deze verordening is op 7 april 2009 door de raad vastgesteld als "Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Goirle 2009".

Artikel 4.2. van genoemde verordening geeft het college de volgende opdracht:

1. Het college biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen en risicomanagement aan. In deze nota wordt ingegaan op:
 - a. het risicomanagement en de wijze waarop deze wordt geïmplementeerd;
 - b. de wijze waarop risico's worden bepaald en het gewenste weerstandsvermogen wordt berekend;
 - c. het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins;

Ambtelijke bijstand: H. van Poppel

In de nota wordt tevens de gewenste weerstandscapaciteit bepaald.

2. In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken geeft het college een totaaloverzicht van de onderkende risico's van materieel belang (ook financieel) en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen.
3. Het college geeft aan, in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en de jaarrekening, de ontwikkeling van het weerstandscapaciteit en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.

2. Wat willen we bereiken?

Met de nota weerstandsvermogen en risicomanagement worden de volgende doelen beoogd:

1. Kaderstelling raad en formuleren van beleidsuitgangspunten

De raad is verantwoordelijk voor een sluitende begroting. Een exact sluitende begroting zonder weerstandsvermogen betekent dat iedere tegenvaller een budgettair probleem gaat opleveren. In dat geval staan de programma's en daarmee het beleid van de gemeente onder druk. Daarom heeft een gemeente weerstandsvermogen nodig. In het dualistische stelsel heeft de raad een kaderstellende, budgetbepalende en controlerende taak. Met deze nota geeft de raad de kaders met betrekking tot het weerstandsvermogen en het risicomanagement aan en stelt de raad het beleid vast waarbinnen de gemeente Goirle moet opereren. De kaders en beleidsuitgangspunten zullen ervoor moeten zorgen dat weerstandsvermogen en risicomanagement een structureel onderdeel vormen van de planning & control cyclus en dat Goirle voldoende weerstandsvermogen heeft.

2. Reduceren van de gevolgen van risico's

Risico's kunnen het halen van doelen belemmeren. Als de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit in kaart zijn gebracht, is het mogelijk zodanig beleid te ontwikkelen dat de impact van risico's gereduceerd wordt. Dit kan door de weerstandscapaciteit te verhogen of de risico's te verminderen;

3. Voldoen aan wet- en regelgeving

De gemeente Goirle heeft momenteel al beleid over weerstandsvermogen en risicomanagement. Dit wordt ook via wet- en regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording, Gemeentewet en Financiële verordening gemeente Goirle) verplicht gesteld. Door het vaststellen van deze nota en een actualisatie hiervan om de vier jaar voldoet de gemeente Goirle aan haar wettelijke verplichtingen.

4. Verhogen van het risicobewustzijn

Het belangrijkste doel van deze nota, naast de kaderstelling en het voldoen aan wet- en regelgeving, is het verhogen van het risicobewustzijn. Dit bewustzijn is zowel van belang op het niveau van het bestuur als het management. Voor het bestuur geldt dit vooral bij het stellen van kaders en het nemen van belangrijke besluiten. Het management zorgt voor een goede informatieverstrekking over risico's richting bestuur ten behoeve van de besluitvorming. Daarnaast is het management verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's. Verder moet de organisatie zich er van bewust zijn dat het risicomanagement een belangrijke plek heeft in de planning & control cyclus.

5. Actualisering van het weerstandsvermogen en risico's

In de begroting en het jaarverslag wordt een paragraaf aan het weerstandsvermogen gewijd. Hierin komen onder andere de weerstandscapaciteit en de risico's aan de orde. Deze nota geeft een actualisatie en nadere invulling van het weerstandsvermogen en de risico's.

6. Toetsen of de gemeente Goirle voldoende weerstandsvermogen heeft.

Door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen het verwachte financiële gevolg van alle risico's zullen conclusies getrokken kunnen worden over het weerstandsvermogen van de gemeente.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Het vaststellen van deze nota is dus een verplichting, maar in de manier waarop het weerstandsvermogen en risicomanagement daarbinnen ingevuld wordt, zijn gemeenten vrij. Hiervoor zijn geen richtlijnen vastgelegd. Gemeenten moeten zelf een beleidslijn formuleren over de in hun organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. In deze nota is dit beleid voor de gemeente Goirle uiteengezet.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement gemeente Goirle wordt eerst een uitleg van de belangrijkste begrippen gegeven, daarna komen het wettelijk kader en de doelstellingen aan bod. Vervolgens volgen een opzet van de weerstandscapaciteit en een berekening van het weerstandsvermogen. Tenslotte wordt uitgelegd wat risicomanagement inhoudt en wat de doelstellingen zijn.

4. Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een recapitulatie op basis van de meest recente gegevens, situatie 1 januari 2011 met inachtneming van de claims uit de begroting 2011 en de gevolgen van de nota reserves en voorzieningen 2011.

Berekening weerstandscapaciteit:

Totaal aan reserves		€ 28.409.000,00
Af:		
Algemene reserve	€ 4.075.000,00	
Bestemmingsreserves	€ 18.125.000,00	
Bodembedrag algemene reserve grondexploitatie	€ 2.000.000,00	
Totaal		€ 24.200.000,00
Totaal reserves na correcties		€ 4.209.000,00
Bij:		
Onvoorzien, incidenteel en structureel	€ 119.000,00	
Stille reserves (marktwaarde panden en gronden groter dan boekwaarde)	€ 3.527.000,00	
Stille reserves (financiële vaste activa)	€ 1.118.000,00	
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 1.235.000,00	
Weerstandscapaciteit		€ 10.208.000,00

De totale risico's zijn berekend op € 5,7 miljoen.

Uitgaande van dat de risico's zich niet tegelijkertijd zullen voordoen, is rekening gehouden met 60% van de gekwantificeerde risico's en dat komt dan neer op 60% van € 5,7 miljoen is € 3.420.000,00.

Op basis van bovengenoemde opstelling is de conclusie dat de weerstandscapaciteit ruimschoots voldoende is om de gekwantificeerde risico's op te vangen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit } 10,2}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit } 3,4} = 3,00$$

De ratio weerstandsvermogen van de gemeente Goirle is ruim voldoende en hoger dan het gehanteerde uitgangspunt.

5. Communicatie en participatie / inspraak

n.v.t.

6. Vervolgtraject besluitvorming

n.v.t.

7. Fatale beslisdatum

De nota weerstandsvermogen en risicomanagement dient uiterlijk 15 maart in de gemeenteraad behandeld te worden zodat deze nota vigerend beleid is geworden voordat de controle van de jaarrekening 2010 is gestart.

8. Voorstel

De nota weerstandsvermogen en risicomanagement 2011 vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Goirle,
mevrouw M.G. Rijsdorp, burgemeester
Ing. J.M. Tromp, secretaris

Agendapunt: 13

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26-01-2011;

gelezen het advies van de commissie Algemene Zaken d.d. 17-02-2011;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

Vast te stellen de nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 29-03-2011

, de voorzitter

, de griffier